

Samenvatting afstudeeronderzoek

Spreken met structuur: Gestructureerde docentenhandreiking mondelinge presentaties

Dit kwalitatieve onderzoek analyseert de effectiviteit van een zelfontwikkelde docentenhandreiking voor mondelinge presentaties binnen het Blariacumcollege. Dit onderzoek komt voort uit de toenemende erkenning van de essentie van mondelinge taalvaardigheid in het onderwijs, zowel op theoretisch niveau als in de dagelijkse praktijk. Leerlingen moeten niet alleen in staat zijn om mondeling te communiceren, maar ook effectief te presenteren. Deze vaardigheden zijn cruciaal voor hun persoonlijke en professionele ontwikkeling. De lesmethode Nieuw Nederlands, die wordt gebruikt op het Blariacumcollege, schenkt aan dit onderwerp echter weinig aandacht. De discrepantie tussen het theoretisch belang en de ontbrekende vertaalslag naar de dagelijkse praktijk vanuit de lesmethode is aanleiding voor dit onderzoek geweest.

Het doel van het onderzoek is dat iedere eerstejaarsleerling die onderwijs volgt op vmbo basis, kader of theoretisch niveau op het Blariacumcollege eenzelfde gestructureerde voorbereiding krijgt voor de mondelinge presentatie. Om dit doel te behalen is, aan de hand van theoretische concepten en praktijkervaringen, een docentenhandreiking voor mondelinge presentaties ontwikkeld. De onderzoeksvraag is gericht op de waarde van de docentenhandreiking als instrument voor het verbeteren van het spreekvaardigheidsonderwijs. Het beroepsproduct, de docentenhandreiking, biedt concrete strategieën en hulpmiddelen voor docenten om eerstejaarsleerlingen voor te bereiden op de ontwikkeling van de mondelinge taalvaardigheid. De handreiking bestaat uit een aantal algemene afspraken, drie uitgewerkte lessen, een beoordelingsformulier en extra opdrachten in een digitale omgeving, waar leerlingen zelfstandig aan kunnen werken.

Om de onderzoeksvraag te beantwoorden zijn twee onderzoeksmethoden toegepast, bestaande uit een screening van het beroepsproduct en een groepsinterview met docenten Nederlands. Hieruit blijkt dat de docentenhandreiking concrete handvatten biedt voor het voorbereiden van leerlingen op mondelinge presentaties en het bijdraagt aan een gestructureerde aanpak van het spreekvaardigheidsonderwijs.

De conclusie benadrukt dat de docentenhandreiking, na implementatie, een waardevolle bijdrage kan leveren aan het spreekvaardigheidsonderwijs op het Blariacumcollege. Aanbevelingen voor toekomstig onderzoek omvatten het evalueren van de docentenhandreiking in leerjaar 1, de implementatie van een aangepaste docentenhandreiking in leerjaar 2 en het delen van de onderzoeksresultaten om bij te dragen aan verdere verbeteringen in het spreekvaardigheidsonderwijs.